No. 1594 Zaterdag 18 Juli 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

ONDER HET SCHRIKBEWIND.

Een ooggetuige schreef van uit Rome, dato 11 Juni ll. in een particuliere correspondentie aan *De Tijd* over de werkstaking in Italie:

Binnen drie maanden is het thans de derde maal, dat Rome zucht onder een algemeene werkstaking. En mét Rome ditmaal ook geheel Italië

Het wordt een waar schrikbewind, dat de Kamers van Arbeid tegenwoordig uitoefenen. Ze moesten veeleer Kamers van Werkstaking heeten. Zóó kan het onmogelijk blijven. Handel en nijverheid lijden onberekenbare schade. Het land verarmt. De ontevredenheid neemt allerwegen toe. Dezer dagen liep het zóó erg, dat een sociale revolutie voor de deur scheen te staan.

Gelukkig kwam er reactie. Wel laat, maar dan toch eindelijk. De orde triumfeert. Zullen nu ook sociale vrede en rust terugkeeren, waaraan het derde Italië, dat boven zijn krachten schijnt te zijn gegroeid, thans meer dan ooit behoefte heeft?

't Is stellig een gevaarlijke crisis, die het land der citroenen nu door maakt. Doch wanneer het deze crisis gelukkig te boven komt, is een nieuw tijdperk van bloei en welvaart te verwachten. Of zoo al niet te verwachten, dan toch met grond te hopen. „Nous verrons!"

***

Zondagavond werd te Ancona de algemeene werkstaking geproclameerd. Deze havenplaats staat bekend als broeinest der onruststokende partijen. Zelfs het anarchisme telt er vele en zeer rumoerige aanhangers.

's Morgens zou een groote parade van het garnizoen worden gehouden, te eere van het jaarfeest der Constitutie. Natuurlijk konden de omwentelingspartijen het niet laten, op dezen nationalen feestdag een protestbetooging te organiseeren. De straat is nu eenmaal haar eigendom. Wie het wagen durft, andere dan de „vrijheidlievende" gevoelens van het socialisme openbaar te vertoonen, moet zonder omslag, met brutale overmacht, van de straat worden afgedrongen. Alles in naam der vrijheid!

De politie echter, niet zonder reden beducht, dat ernstige ongeregeldheden zouden voortkomen uit zulk een anti-nationale betooging der socialisten, verbood haar. Niettemin bleven de roervinken op straat nog samenscholen. De gewapende macht dwong hen tot uiteengaan.

Na drievoudige sommatie hield de weerspannigheid der oproerige menigte aan. Om meester van het terrein te blijven, liet de commissaris van politie vuren. Helaas er vielen twee dooden en vier gewonden. Nu stoof de verschrikte menigte uiteen Maar van alle kanten weerklonken de wraakkreten tegen de „moordenaars." 's Avonds had de Kamer van Arbeid — ten openbaar protest — de algemeene werkstaking uitgeroepen.

Het voorbeeld van Ancona werd Maandagmorgen — als op een geheim wachtwoord — door haast alle Kamers van Arbeid in andere steden nagevolgd. Des namiddags 2 uur regeerde bijna overal het stakende proletariaat, dat wederom met den versleten bluf kon praten:

Heel het raderwerk staat stil,
Als uw macht'ge arm het wil.

Alsof het zoo moeilijk was, een spaak tusschen de wielen te gooien! Alsof een kind, in één ondoordacht oogenblik, niet gemakkelijk kon vernielen, wat tal van volwassenen met groote moeite hebben opgebouwd!

Drie dagen heeft thans de algemeene werkstaking geduurd, tot algemeene ergernis van de overgroote meerderheid der bevolking. Grove onlusten bleven niet uit. Napels, Turijn, Florence en Milaan, waar opnieuw het bloed der manifesteerende stakers stroomde over de straat. Te Rome was het betrekkelijk vrij rustig, ofschoon hier bijna een soort van staat van beleg heerschte. Met bijzondere slimheid trad hier de politie op. Zij wist bijv. Dinsdagmorgen niet minder dan tweehonderd gevaarlijke „teppisten" plotseling in hechtenis te nemen. De „teppisten" zijn voor Rome, wat te Parijs de „apachen" zijn: leegloopers en misdadigers van beroep, die van de schoone gelegenheid eener algemeene werkstaking gretig gebruik maken om bij een of ander relletje hun slag te slaan. Zij staan onder voortdurend politie-toezicht, en zonder veel moeite konden zij dus in veiligheid worden gebracht. Dat deze voorzorgsmaatregel niet overbodig was, bleek genoegzaam uit de omstandigheid, dat al deze opgepakte „teppisten" zich heimelijk met dolkmes en revolver hadden gewapend.

Ze konden nu, achter de tralie's, vloekende protesteeren tegen willekeurg arrest, doch deden overigens heelenaal geen kwaad meer!

Nog een anderen goeden zet deed de politie Maandagavond. Toen hield eene commissie der Kamer van Arbeid geheime vergadering, om voor den volgenden dag een groote volksbetooging op Piazza del Popolo te organiseeren. Reeds stonden op straat tal van aanhangers te wachten, die het wachtwoord door Rome zouden verspreiden. Maar heel voorzichtig omsingelde de politie het vereenigingsgebouw, waar intusschen met algemeene stemmen werd besloten tot de meeting; met zegevierend bewustzijn wilden nu de volksmenners naar buiten gaan, om het gevallen besluit te verkondigen. Maar.... ze konden er niet uit: de politie hield hen opgesloten, als ratten in de val. Hunne aanhangers stonden op straat vruchteloos „de blijde boodschap" af te wachten. Van de voorgenomen meeting kwam niets terecht; ze was in de wieg gesmoord.

Toch gebeurden er nu en dan schermutselingen tusschen de steeds heviger zich opwindende stakers en de gewapende macht. Maar deze trad in zóó grooten getale en zóó indrukwekkend op, dat van ernstig verzet tegen haar nauwelijks sprake kon zijn. Brommende en nijdig de tanden latende zien, net als een vastgelegde kettinghond, doch niet durvende of niet kunnende bijten, moest dan het proletariaat zich terugtrekken.

Op straat was het onderwijl lang niet gemoedelijk. Men ontmoette er weinig of geen wandelaars; slechts patrouilles soldaten, met revolvers in de vuist gekneld of met de bajonet op het geweer, deden het plaveisel dreunen onder hun zwaren stap. De meeste winkels gesloten. Nóch rijtuig-, nóch tramverkeer. Rome geleek een doode, uitgestorven stad! Aan de hoeken der straten rookten en vlamden, hier en daar, moedwillig in brand gestoken hoopen vuilnis, waarvan het overal letterlijk wemelde, nadat de reinigingsdienst ook het bijltje er bij had nêergelegd. Doet men nu zijn uiterste best — zoo dacht ik menigmaal niet zonder huivering — om aan de cholera een welig bed te bereiden?

Ieder weldenkend mensch gevoelde, dat het zóó onmogelijk kon duren. Maar, wat er aan te doen? „Come si fa?"

De rustige burgerij werd ten slotte het ondragelijke juk moede, dat haar op de schouders was gelegd door een handjevol Jacobijnen. Want men vergete niet, dat verreweg de meeste arbeiders slechts door schrikaanjaging en met weerzin het werk neerleggen. Van de 80.000 arbeiders, die Rome telt, zijn er nog geen 12.000 lid van de Kamer van Arbeid; en van deze 12.000 zijn er hoogstens 2000, die als werkelijk actief lid kunnen worden gerekend. En deze 2000 onruststokers schrijven aan geheel de 650.000 inwoners de wet voor, of men al dan niet zal mogen werken om eerlijk zijn brood te verdienen!

Een Italiaansch spreekwoord zegt: „Chi si fa agnello, il lupo lo mangia; wie zich tot lam maakt, hem verslindt de wolf." Eindelijk schijnt de Romeinsche burgerij deze waarheid, tegenover het schrikbewind der Kamer van Arbeid; te hebben begrepen. Er kwam tegenstand, die eerst stil mokte, maar die langzamerhand aangroeide, totdat hij van eigen kracht ten volle bewust werd. Nu was er geen houden meer aan. De tegenstand groeide met de snelheid eener lawine, die eenmaal losgeraakt, alles en nog wat medesleept in hare vaart.

Gisteravond trok door Rome eene volksbetooging zooals de Eeuwige Stad maar zelden heeft aanschouwd. 't Begon om half 6 bij het paleis der Schoone Kunsten, op de Via Nazionale. Het begon als van zelf, zonder een afspraak. Eenige winkeliers stonden bedaard te redeneeren over den onhoudbaren toestand, toen een hunner riep: „Waarom zouden wij ons langer doen ringelooren? Waarom onze winkels ten gronde laten richten door het oproerig geschreeuw der Kamer van Arbeid? Wij gaan nu ook eens manifesteeren, zoo luid wij kunnen, maar — tegen de werkstaking!"

In enkele minuten had zich een stoet gevormd, de nationale driekleur in top. Geen vijftig pas verder, of het aantal deelnemers verdubbelde zich, als schoten ze uit de straatsteenen op. Bij Piazza Venezia bedroegen zij reeds meerdere duizendtallen. Door Rome's ordelievende bevolking scheen wel een electrische schok te gaan. De vensters werden opengegooid, de vlaggen uitgestoken, bloemen regenden omlaag uit fijne dameshanden, het daverde alom van „Evviva's" voor de manifestanten. Maar ook „Evviva's" ter eere van het dappere leger, dat de orde handhaaft; ter eere van de Regeering, die geen duimbreed afwijkt van haren plicht; ter eere van het vaderland, dat thans benauwde oogenblikken doorstaat. Evviva Italia!

Nu de betooging zulk een patriotisch karakter aannam, mochten de vurige nationalisten zich ook niet onbetuigd laten. Nog geen uur later hadden ook zij hun optocht georganiseerd, die even schitterend van stapel liep. Toevallig of niet, de twee groepen ontmoetten elkaar op Piazza Sciarra, waar de Corso het drukst begint te worden. Het was over en weêr een blijde verrassing, die natuurlijk de algemeene geestdrift deed verdubbelen. Nu moesten ze naar het Quirinaal, om het koningshuis te gaan toejuichen. Niet minder dan 45.000 menschen jubelden er hunne vaderlandsliefde en ordelievendheid uit. 't Werd bijna een delirium van patriotisme. Men gevoelde zich van een nachtmerrie bevrijd.

De enkele rooden, die zich verstouten aan een wanklank of gefluit, werden door de menigte ongenadig afgerost. Dat benam den overigen belhamels het laatste restantje van moed. Zij kropen ijlings in hun schulp. Van socialistische betooging geen zweem meer. Nog denzelfden avond deed de Kamer van Arbeid een manifest verschijnen, dat tegen middernacht de staking opgeheven was!

Zoo de woelwaters, die uit eene werkstaking politieke munt slaan, bij ondervinding weten, hoe gemakkelijk zoo'n spektakelstuk in elkaar gezet wordt, thans weten de ordelievende partijen óók, bij ondervinding, dat men nog gemakkelijker aan zulk eene baldadigheid een einde kan maken. Begrafenis eerste klas!

Nieuwe Ontwerpen

Vervolg.

Memorie van toelichting.

Bij het indienen van het ontwerp-verordening tot voorloopige vaststelling van de koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915, was de Gouverneur van meening, dat het vervoer van visch op ijs van Aruba naar Curaçao, per zeilschip, geen loonend bedrijf zou zijn.

Hij was tot die overtuiging gekomen door de uitkomsten die een dergelijke proef aan den adviseur voor visscherijzaken — welke tweemaal een zeilscheepje tot dat doel had gehuurd, ingericht en in de vaart gebracht — had opgeleverd.

Genoemde adviseur achtte het gewenscht voor het vischvervoer aan te schaffen een motorboot van 20 à 25 P. K.

Daar de Gouverneur echter van oordeel was, dat zoo'n boot, al nam

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

LIII. Arme Tartaar.

„*Cherchez la femme!*" (Zoekt de vrouw) was immer het eerste woord, dat de beroemde Inspecteur van Politie te Parijs, de heer LECOCQ, uitriep, zoodra er sprake was van een misdaad. Zijne beambten moesten het eerst zoeken, welke vrouw er bij in 't spel was, zoo overtuigd was hij, dat er geen misdaad plaats greep zonder dat eene vrouw erin betrokken was. De Heer LECOCQ wist uit de praktijk, dat de man eerst dan in staat is de slechtste daden te verrichten, of de meest heldhaftige handeling te stellen, wanneer hij daartoe door een vrouw wordt aangespoord.

Onze vroegere gezant te Rome, Graaf USEDOM, een der fijnste diplomaten, wist ook zeer goed, dat de moeilijkste vraagstukken slechts konden worden opgelost met medehulp der vrouwen.

Trad hij in eenen hem nog onbekenden gezelschapskring, dan vorschte hij allereerst uit, hoe het stond met het huwelijksleven.

Maar het is uiterst moeilijk binnen dit geheime gebied een blik te slaan. Want al heeft men nog zooveel tact en al is men nog zoo geslepen, de overge leden van het gezelschap verstaan ten volle de kunst iets geheim te houden voor den oningewijde.

Een vrouw, die thuis haar man zelfs geen blik gunt, zal in het publiek hem met zeer veel achting en eerbied bejegenen en, zoodra zij weet, dat men haar bespiedt, zelfs bekoorlijk lachen tegen haar echtgenoot.

Maar onze geslepen diplomaat ontmaskerde dergelijke volleerde comdianten met een onfeilbaar middel, namelijk door de vertelling van de volgende kleine geschiedenis:

„Onder de Tartaren was eens een revolutie uitgebroken, tucht en orde betonden niet meer. Wild en woest troken zij op roof uit.

Niet ver van hunne grenzen had een jonge, dappere ridder een buitengwoon schoone vrouw tot levensgezellin naar zijn kasteel gevoerd.

Het hoofd der Tartaren had haar eensgezien, toen zij uitreed ter valkenjacht. Betooverd door hare schoonheid was hij vast besloten haar met geweld te ontvoeren.

Op een heeten, zwoelen zomernamidag reed hij op zijn mooiste paard naar het ridderslot, ... het was het uur der middagrust; de ridder, het dienstpersoneel, ja zelfs de honden sliepen.

Hij bindt zijn paard vast nabij de slotpoort en klimt door een openstaand venster. Zacht sluipend van kamer tot kamer, vindt hij eindelijk in een koele, half donkere zaal zijn aangebedene, slapend in een hangmat.

Fluks klemt hij haar in zijne armen en springt het raam uit.

Beladen met zijn zoeten last stijgt hij te paard en rent heen.

In spanning, of de ridder hem niet een paar kogels zal nazenden, ziet hij telkens angstig om.

Door den hoefslag van het galoppeerende paard gewekt, vliegt de ridder naar het balkon en ziet den vluchteling — hij heeft geen geweer bij zich — maar een diep medelijden straalt hem uit de oogen en hij roept luide: Arme Tartaar!"

Na vertelling van dit verhaaltje gelukte het den diplomaat steeds achter alle huwelijksgeheimen te geraken.

Wanneer de Dame, zonder terug te komen op deze geschiedenis, met een strak gelaat plotseling op een ander thema overging, dan wist hij zeker, dat deze echtlieden als kat en hond leefden.

Barstte de Dame in een zenuwachtig lachen uit... dan was haar eerste liefdesdroom reeds lang voorbij.

Maar, als de Dame met een gelukkigen blik haar man blozend toefluisterde: Ja, werkelijk, arme Tartaar! dan hadden dezen een hemel op aarde.

Wordt vervolgd.

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Deze belofte werd dan ook vervuld, met het aanbreken van den dertienden dag vielen er twee schoten in de F. baai. Himare begreep onmiddellijk, dat Edgar daar aangekomen was; de rijpaarden werden gezadeld, een paar ezels met vruchten, kaas, dikke melk en een vet schaap beladen en men begaf zich op weg naar den schoener. De boot wachtte Himare aan 't strand af en bracht haar en de huisgenooten aan boord Men had den kapitein veel te vertellen; een vijandige stam had van den hoofdman Mehija vijftig hoornbeesten gestolen en deze runderen moesten teruggehaald worden. Men had de komst van de „Zeemeeuw" afgewacht om zich van kruit te voorzien en kocht dan ook van den kapitein drie vaatjes buskruit en twee duizend geweerkogels.

Honderden patronen werden gemaakt, de rijzadels en geweren nagezien en een vijftigtal rijpaarden van den hoofdman Mehija opgevangen om bij de onderneming bereden te worden. De Kapitein bleef na zijn huwelijk wel eens den nacht bij de familie Mehija doorbrengen en hoorde op zekeren vroegen morgen de trom roeren.

Denkend, dat de vijand in aantocht was, sprong hij uit zijn hangmat en wekte Himare, ten einde van haar te vernemen, wat dat getrommel beduiden moest. Himare vertelde hem, dat dit het appèl was voor hare familieleden om zich heden bij haar vader te verzamelen, ten einde gezamentlijk de geroofde hoornbeesten op te gaan sporen en terug te brengen, of, zoo zij niet gevonden werden, dan andere hoornbeesten van dien stam op te jagen en huiswaarts te brengen. Gedurende dien dag verzamelden zich ongeveer twee honderd Indianen. De geweren werden nagezien, schoongemaakt en aan elken Indiaan achttien patronen, door Mehija, uitgereikt. Bij het ondergaan van de zon werden al de paarden gezadeld en bij schemeravond vertrok men naar de landstreek, waar de vijandige stam woonde. Zware bosschen treft men op dit schiereiland niet aan, de wegen zijn smal en het geboomte laag. Nadat men ongeveer vier uren gereden had, werd door den hoofdman Mehija „halt" gecommandeerd en een der Indianen op verkenning uitgezonden. Men had de laatste twee uren in een zeer breed

men den motor ook belangrijk sterker, niet het geschikte vaartuig zou wezen, om een geregelden dienst te onderhouden tusschen Aruba en Curaçao, — een traject van twee en zeventig mijlen, waarop in de meeste maanden van het jaar, flinke stoomschepen zelfs alle kracht moeten aanwenden, om goed tegen de harde passaatwinden, die er waaien en den sterken stroom, die er dikwijls loopt, in te komen — terwijl een stoomvaartdienst z. i. veel te kostbaar zou zijn, meende hij, dat de proef met het vervoeren van visch, voorloopig gestaakt zou moeten worden.

Toen de adviseur voor visscherijzaken het vervoer van visch, per zeilschip, staakte, bood de Heer Eman van Aruba (de eigenaar van het scheepje, dat de adviseur gehuurd had) aan, de proef voor eigen rekening door te zetten, zoo het Bestuur hem eenige maanden gratis de beschikking wilde geven over de koelhuizen op Aruba en Curaçao.

Dit voorstel werd aangenomen. Gedurende eenigen tijd bracht de heer Eman geregeld visch over, die hij hier ook gemakkelijk kon verkoopen.

Doch nu bleek het, dat het koelhuis op Curaçao, met de machine die er voor gebruikt werd, niet behoorlijk op lage temperatuur kon worden gehouden, en de visch er daarom niet in bewaard kon worden.

Het gevolg daarvan was, dat de heele partij, die werd aangevoerd, ook zoo spoedig mogelijk verkocht moest worden, waardoor er geen voldoend hooge prijzen konden worden bedongen.

Daar de Gouverneur begreep, dat een goed koelhuis op Curaçao een noodzakelijk vereischte is om het vischvervoer loonend te kunnen doen zijn, machtigde hij den adviseur om eene goede machine aan te schaffen, ten einde dat koelhuis geheel aan zijn doel te kunnen doen beantwoorden.

De Heer Eman tracht ondertusschen een grooter vaartuig te krijgen en dat nog beter voor het vervoer in te richten, waaruit wel blijkt, dat hij overtuigd is, dat de zaak zal kunnen rendeeren. Dit wordt waarschijnlijker, omdat hij met zijn schip ook personen en goederen vervoert, en alle onkosten dus niet enkel door het vischvervoer moeten worden goedgemaakt.

Waar de stand van zaken zoo is, meent de Gouverneur, dat de proef nog eenigen tijd dient te worden voortgezet, omdat, zoo zij slaagde, dit voor Aruba en Curaçao een groot voordeel zou zijn. Voor Aruba, doordat het visscherijbedrijf er heel wat door zou kunnen worden uitgebreid en aan tal van families een bestaan zou kunnen verschaffen; voor Curaçao, omdat een geregelde aanvoer van goede versche visch èn voor de plaats zelve, èn voor de scheepvaart van veel belang zou wezen.

Duidelijk is het volgens de Gouverneur, dat de proef de meeste kans van slagen zal hebben als zij genomen wordt onder voorlichting van een goed deskundige; en daarom acht hij het bepaald noodzakelijk, dat de adviseur voor visscherijzaken hem blijft, totdat de proef geheel haar beslag zal hebben gekregen.

Hoe lang dit zal duren, is nu niet met zekerheid te bepalen.

Het laten uitkomen van machines uit Europa neemt doorgaans heel wat tijd, en ook als het koelhuis geheel aan de eischen voldoet, zullen zich in den beginne bij het vervoeren van de visch misschien nog heel wat moeilijkheden voordoen, waar de deskundige den weg zal hebben aan te geven, hoe zij kunnen worden opgeheven.

Als de proef slaagt, zal er op Aruba gebrek zijn aan visschersbooten, voor de meerdere personen, die de visscherij zullen kunnen gaan uitoefenen. Gewenscht is het, dat het Bestuur de arme menschen, die zelf geen booten kunnen aanschaffen, daarin eenigszins helpt, door hun een boot in huur te geven, die zij langzamerhand kunnen afbetalen; een systeem, dat op Curaçao zeer goed heeft „voldaan. De visschersbooten kosten ongeveer f 300 — per stuk.

Bij de Algemeene Rekenkamer bestaat er bezwaar tegen de vereeniging van gratificatiën, welke niet enkel den naam van gratificatiën dragen, maar ook het karakter daarvan bezitten, ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven der koloniale huishoudelijke begrooting of ten laste van elken anderen begrootingspost, alleen bestemd voor verplichte uitgaven.

Tot dusver is er slechts één geval geweest, waarin van gratificatie als gunstuitgave sprake kan zijn, en wel dat van de gewezen kweekelinge M. de Bruin op Bonaire, aan wie bij G. B. dd. 26 Maart 1913 No. 240 een gratificatie ten bedrage van f 14,43 is toegekend. Zij heeft t/m 17 Maart dienst gedaan als tijdelijkekweekelinge aan de openbare school op Bonaire. Op voorstel van den Gezaghebber is haar bedoelde gratificatie toegekend, gelijkstaande aan hare toelage van 18 t/m ultimo Maart 1913, omdat het billijk voorkwam, haar wegens het plotseling ophouden van hare inkomsten een vergoeding te geven.

Bij de Algemeene Rekenkamer bestaat ook bezwaar tegen het betalen ten laste van het artikel voor Onvoorziene Uitgaven der begrooting van de uitkeeringen als bijdragen in de oprichtingskosten van het Struisvogelpark „Albertina." Tot dusver is aan dergelijke uitkeeringen uitgegeven een som van f 81.—.

Vooral met het oog op deze uitkeeringen, die in het belang der Kolonie kunnen worden beschouwd, komt het den Gouverneur wenschelijk voor, dat in de voorloopig vastgestelde koloniale huishoudelijke begrooting voor Curaçao voor het dienstjaar 1915, een post worde uitgetrokken, waaruit dergelijke uitgaven kunnen worden bestreden.

Aangenomen kan worden, dat, zoowel voor gratificatiën als voor uitkeeringen, een klein bedrag voldoende zijn zal. Gratificatiën als gunstuitgaven zullen behooren tot hooge uitzonderingen.

Daar de mogelijkheid niet is uitgesloten, dat het geven van gratificatiën of het doen van uitkeeringen ook in het belang van de andere eilanden der Kolonie noodig kan worden, heeft de Gouverneur gemeend, den onderhavigen post onder „Geheele Kolonie" te moeten brengen.

Memorie van Antwoord.

Daar in het Voorloopig Verslag betreffende het ontwerp tot voorloopige vaststelling der koloniale huishoudelijke begrooting voor het dienstjaar 1915 werd vermeld, „dat eenige leden het afkeurden, dat er meer dan eens in de toelichtingen van ontwerpen gerept werd van het oordeel van den Minister van Koloniën, waaruit wel eens gelezen zou kunnen worden, dat de zaak, waarover het ging, eigenlijk reeds beklonken was", heeft de Gouverneur, om niet de aanmerking te zien maken, dat er met het oordeel van de leden van den Raad geen rekening werd gehouden, toen hij zijn memorie van toelichting schreef, niet in meer bijzonderheden kunnen mededeelen, wat voor plannen er bestonden ten opzichte van het aanstellen van een inspecteur van het onderwijs; daar hij, waar die plannen nog geen vasten vorm hadden aangenomen, dan noodzakelijk had moeten mededeelen wat het voornemen was van Z.E. den Minister van Koloniën.

Om aan den Raad de meerdere inlichtingen, die deze thans vraagt, te kunnen geven, zal hij zulks nu toch moeten doen.

Ofschoon Z. E. de Minister van Koloniën overtuigd is van den ijver en de toewijding, waarmede de tegenwoordige schoolopziener zich van zijn taak heeft gekweten, acht Zij het, om het onderwijs — naar welks gestadige ontwikkeling steeds gestreefd moet worden, — in de toekomst nog betere uitkomsten te kunnen doen geven, gewenscht, dat met de leiding daarvan wordt belast een deskundige, die een hoogeren graad van technische ontwikkeling bezit dan de tegenwoordige schoolopziener.

Waar het in den beginne in de bedoeling lag van Z.E. om hier, tot dat doel, tijdelijk iemand uit Holland, als inspecteur van het onderwijs te detacheeren, werd door den Gouverneur daarvoor een crediet aangevraagd van f 4500.—.

Later deelde Z.E. den Gouverneur mede, dat het Haar plan was, om naar hier iemand uit te zenden met een vaste aanstelling, aan wien dan, volgens Haar, zou kunnen worden gegeven een aanvangstraktement van f 4000.— met drie driejaarlijksche verhoogingen van respectievelijk f 400.—, f 300.— en f 300.—: een traktement dus, gelijk aan dat van de leden van het Hof van Justitie en den Gouvernements-Secretaris.

Z.E. de Minister van Koloniën heeft reeds iemand voor de benoeming op het oog. Of deze persoon haar aanneemt is den Gouverneur nog niet bekend.

De bevoegdheid van den inspecteur zal later worden geregeld, waartoe dan in de Onderwijs-verordening de noodige wijzigingen zullen worden gebracht.

Er zal gezorgd worden, dat de schoolopziener, die jaren lang zijn plicht met grooten ijver en toewijding heeft vervuld, door de opheffing van zijne betrekking geen al te groote financieele schade lijdt.

Hoe dat het best zal kunnen geschieden, kan de Gouverneur op het oogenblik nog niet aangeven.

Aan de leden, die verklaarden vooralsnog hun stem niet te kunnen toezeggen aan den post, waarbij, ook voor 1915, een crediet wordt aangevraagd voor de verplaatsing der pachters van gouvernementsgronden, moet de Gouverneur antwoorden, dat zij door dien post van de begrooting af te voeren, zelf zouden trachten de uitvoering van een maatregel, dien zij beweren gewenscht te achten, onmogelijk te maken.

De Gouverneur heeft, bij de behandeling van de koloniale huishoudelijke begrooting, in zijn MEMORIE VAN ANTWOORD, en meer nog in zijn NOTA NAAR AANLEIDING VAN HET EINDVERSLAG, in den breede uiteengezet, waarom hij in deze aangelegenheid handelde gelijk hij deed. En hij blijft overtuigd, dat hij door anders te doen, onbillijk zou hebben gehandeld tegenover een groot deel van de arme bevolking en bovendien zeer ontactvol zou zijn geweest.

Wanneer hij aan het verlangen van sommigen had toegegeven, en inste de van met zachten drang en overreding, terstond met hardheid was opgetreden, en *alle huurders*, die voor een verhuizing in aanmerking zouden kunnen komen, de huur had opgezegd — wat als hij het den *een* deed, waartegen niets was in te brengen, dan had hij het aan *allen* moeten doen, — dan zou er in de buitendistricten onder de bevolking een wrok tegen de plantagehouders zijn ontstaan, die zeer ongewenschte gevolgen had kunnen hebben.

Het is gemakkelijk den Gouverneur, die den toestand kennend, tot een dergelijken maatregel niet overging, er nu een verwijt van te maken, dat hij de planters niet voldoende helpt, doch hij is overtuigd, dat als hij anders had gehandeld en de gevolgen daarvan zich maar even in de buitendistricten hadden doen gevoelen, men hem van alle kanten zou hebben verweten, dat zijn optreden ontactvol is geweest: en dan met *recht*.

De Gouverneur meent hier den leden, die spraken van de uitvoering van het plan van den Minister De Waal Malefijt, te moeten opmerken, dat er door dien Minister ook werd gesproken van een „geleidelijke" verplaatsing, waarbij het idee van *dwang* tegenover de pachters, die van geen oneerlijkheid beticht konden worden en den plantagehouders geen bepaalden overlast bezorgden, was uitgesloten.

Aan verschillende huurders, die de pachtpenningen niet voldeden, is de huur opgezegd. Kort geleden werd den Gouverneur dienaangaande een voorstel gedaan door den districtmeester. De gewone weg werd hier gevolgd.

De bewering, dat er op de aangekochte plantages reeds zooveel gronden zijn uitgegeven, dat er voor de verplaatsing van de huurders van Gouvernementsgronden geen terreinen meer over zouden zijn, is geheel onjuist. Als zij er allen heen gingen, waren er nog heel wat terreinen voor anderen beschikbaar.

Van pachters van gouvernementsgronden en houders van donatiegronden hebben er 55 verplaatsing gevraagd, waarvan reeds aan 28 gronden zijn toegezegd.

Van meerderjarige huisgenooten van bovengenoemde personen, waarvan de meesten getrouwd zijn of op het punt staan van te trouwen, en die bij hun ouders inwonen of op de gronden van dezen aparte hutten hebben, hebben er dertig gevraagd en aan 21 daarvan zijn gronden toegezegd;

23 perceelen zijn toegezegd aan personen, die op de aangekochte plantages woonden en er natuurlijk niet af kunnen worden gezet;

8 perceelen aan personen, die in de stad verblijf hielden, doch in de benedendistricten thuis hooren;

3 perceelen aan personen uit het 3e district, waarvan er twee in het 5e district thuis behooren en de 3de een veldwachter is, die in het 5e district gedetacheerd is;

18 perceelen aan personen van de zoogenaamde kleine plantagetjes, als bijv. Soledad, Codogo, bij Cerro Bientto, welke vrijwel met huurgrondjes gelijk kunnen worden gesteld; bovendien zijn er nog negen aanvragen van dergelijke personen ingekomen;

7 perceelen aan personen van de groote plantages.

Hiervan waren er vier reeds lang van de plantages af en tegen de verhuizing van de 3 anderen hadden de eigenaars der plantages geen bezwaar.

In 1889 nam Gouverneur Van den Brandhof een beschikking, waarbij den districtmeesters werd opgedragen geen gronden uit te geven aan personen, die in de stad woonden, of aan ongehuwde vrouwen.

Blijkbaar waren de opvolgers van genoemden Gouverneur dienaangaande een andere meening toegedaan; ten minste aan dat voorschrift werd later niet de hand gehouden.

De Gouverneur ziet ook niet in, waarom aan een ongehuwde vrouw niet even goed een stukje gouvernementsgrond in huur zou kunnen worden afgestaan als aan een man.

Heeft zoo'n vrouw een stukje grond, waarop zij kan wonen, wat kippen en een paar kabrieten houden, en wat maïs teelen, dan kan zij, als zij er hoeden bij vlecht, in niet te slechte jaren, haar brood verdienen.

Waarom zou het Bestuur haar daartoe niet in de gelegenheid mogen stellen?

Bij personen, die in de stad wonen, dient men wel te onderscheiden of zij daar voor goed hun woonplaats hebben, dan wel of zij van buiten komen en tijdelijk in de stad werkzaam zijn.

Wanneer deze laatsten weer naar hun buitendistrict willen teruggaan en er een stukje grond in huur vragen, is er volstrekt niets onbillijks in, dat hun dit wordt gegeven.

In het geheel zijn afgegeven 6 perceelen aan ongehuwde vrouwen.

Wat er door enkele leden bedoeld wordt met de bewering, dat er *van zekere zijde* pressie zou worden uitgeoefend op de bevolking om niet naar het nieuwe complex gronden te verhuizen, is den Gouverneur niet duidelijk. Waar er hier geen bepaalde feiten worden genoemd, kan hij dienaangaande geen antwoord geven.

Dat de memorie van toelichting voor dit ontwerp de plaats zou zijn geweest, om een paar vragen te beantwoorden, die door het lid Forbes, bij de openbare beraadslaging over het oorspronkelijk ontwerp-begrooting werden gesteld, en toen door den vertegenwoordiger van den Gouverneur niet konden worden beantwoord, acht de Gouverneur niet juist.

Toen het ontwerp-begrooting door den Raad was aangenomen, konden alle questies dienaangaande als afgedaan worden beschouwd.

Daar van die vragen echter ook in dit verslag melding wordt gemaakt, zal de Gouverneur ze gaarne beantwoorden.

Behalve aan eenige wanbetalers is in het 4e en 5e district aan geen huurder van gouvernementsgronden de huur opgezegd.

De reden daarvan gaf de Gouverneur reeds vroeger op. *Dwong* hij er een, waartegen niets is ingebracht, om tegen zijn zin, naar de aangekochte plantages te verhuizen, dan zou hij het alle anderen moeten doen, die toch in dezelfde positie verkeeren. Met recht zou men hem anders kunnen vragen: waarom ik en de anderen niet?

De vraag of aan niemand, die op de gouvernementsgronden woont, en vandaar verhuist naar een andere plaats dan de aangekochte plantages, ook verplaatsingskosten zullen worden vergoed, zal voor ieder speciaal geval moeten worden uitgemaakt. Gaf men zoo iemand het geld, zonder dat men zeker was, dat hij er een huisje voor bouwde, op een plaats waar hij waarschijnlijk weer in zijn onderhoud zal kunnen voorzien, dan zou dit een middel kunnen zijn voor eenige personen om wat contanten in handen te krijgen, die zij misschien spoedig op zouden maken, terwijl zij daarna het Bestuur of den particulieren maar tot last zouden komen.

---

ravijn gereden aan welks einde de vijandige stam woonde. De verkenner was in deze ravijn doorgereden en kwam een uur later terug met de tijding, dat hij nergens in de buurt de vermiste hoornbeesten en ook geen andere gezien had, maar wel hier dichtbij een aantal muilen en paarden in eene omheinde ruimte. Men besloot dus deze mede te nemen. Twaalf Indianen werden daarmede belast, terwijl de anderen den aftocht dekken moesten.

Nadat men ruim een half uur rustig afgetrokken was, hoorde Mehija, die zich bij de achterhoede gevoegd had, eenige paarden in gestrekte galop aankomen. Hij beval een dertigtal Indianen, die de achterhoede vormden, op de aankomenden te schieten, en terstond de geweren weder te laden. Met het vallen der schoten was ook het geluid der vervolgers verstomd, en ongehinderd werd de terugtocht met het geroofde vee voortgezet. Bij het opkomen der zon bevond Mehija zich met de zijnen weder te huis. Men had zestig paarden en muilezels medegevoerd en zich in eene vlakte opgesteld in afwachting van de dingen, die komen zouden.

Het was tien ure des morgens, toen de uitkijk, die door Mehija op een heuvel geplaatst was, in vollen ren den heuvel afreed en den hoofdman berichtte, dat hij een Indiaan te paard zag aankomen; hij was ongewapend en naderde stapvoets.

Mehija liet de troep zich wapenen, twee gelederen vormen, en plaatste zich in het midden. De aangekomene stapte van zijn paard, bond het vast aan een boom, liep onverschrokken naar den hoofdman toe en bleef op tien pas afstand van dezen onbeweeglijk stil staan. Mehija groette het eerst en verzocht den aangekomene nader bij hem te komen.

Al de aanwezige Indianen vormden toen een kring om deze beide personen. De aangekomene verklaarde toen, dat hij een parlementair was, die het geschil tusschen de beide stammen wenschte te regelen, nam daarop het woord en sprak zeer bedaard en duidelijk ruim een half uur zonder door iemand in de rede te worden gevallen. Daarna sprak Mehija even bedaard en duidelijk ruim een uur lang, met dat gevolg, dat het geschil in der minne geschikt werd en men van weerszijde de geroofde beesten teruggaf.

De vreugde over den afloop van dit geschil was zoo groot, dat men besloot een danspartij ten koste van Mehija te geven.

Op eene vlakte, dicht bij zee, omstreeks een hectare groot, werden palen op acht voet afstand van elkander in een cirkel in den grond geslagen, de heesters uitgeslagen en den grond effen gemaakt.

Het bal ving ongeveer te zeven ure des avonds aan bij mooien maneschijn. De muziek, welke den dans begeleidde, die uit het maken van allerlei passen bestond, was de trom, waarop in de maat getrommeld werd. Elke dans duurde een half uur en werd door verscheidene paren tegelijk gedanst.

De dames dragen bij die gelegenheid bruine of witte toga's, de heeren zwarte en witte; zoowel de heeren als dames zijn ongeschoeid, het haar wordt door een roodeu band, die over het voorhoofd gaat, bij elkander gehouden, waarin mooie vederen van papagaaien en boschduiven gestoken zijn.

Een soort van drank, Chicha genaamd, en uit Turksche tarwe bereid, wordt aan de gasten rondgedeeld.

Terwijl de kapitein naast Himare in hare hangmat zat, die zij even als al de andere Indianen aan twee palen opgehangen had, en naar het dansen keek, wees zij den kapitein een zwarte gedaante, die op het strand dicht bij zee nog al haastig voorbij liep, en zeide: „Edgard, dat is geen Indiaan." De kapitein werd nieuwsgierig en stelde haar voor met hem te gaan zien, wie daar heenging. Himare bedacht zich een oogenblik, sprong daarna op uit de hangmat, greep naar het geweer van Edgard, dat vlak bij de hangmat tegen een boom aanrustte en ging met Edgard naar het strand. Weldra werd de zwarte verschijning ingehaald en toegeroepen, dat hij zonder schroom naderen kon.

Op eenige passen van Edgard en Himare genaderd viel de zwarte gedaante op zijne knieën en riep hun toe: „No me mates."

De kapitein ging nader bij en herkende in dezen persoon een geestelijke uit de stad H. R, steld hem gerust en verzocht hem mede naar het bal te gaan. De geestelijk nam deze uitnoodiging met genoegen aan en dankte God, dat hij in dezen voor hem zoo verschrikkelijken nacht een beschaafd persoon op deze kust had aangetroffen. Er werd eene hangmat voor den pastoor opgehangen, waarin hij plaats nam en, na eenige versterking gebruikt te hebben, vertelde hij aan den kapitein, dat hij twee maanden geleden de stad H. R. erlaten had en hierheen gekomen was met het voornemen den Indianen onderwijs in den godsdienst te geven. Hij had niet ver van de kust een hut laten bouwen en enkele Indianen gedoopt. Verdrietig, dat de Indianen zeer ongenegen waren zijne raadgevingen op te volgen, vertelde hij hun, dat hij het Opperwezen gebeden had, het niet te laten regenen, voordat zij zijne voorschriften opgevolgd hadden. Het bleef toevallig buitengemeen lang droog en zoowel de Indianen als hun vee hadden gebrek aan goed drinkwater. Men besloot zich hierover op den geestelijke te wreken. Eenige Indianen waren des nachts naar de hut van den pastoor gegaan en hadden, terwijl hij sliep, de hut in brand gestoken. Hij was met de grootste inspanning zijner krachten uit de brandende hut ontsnapt, aangezien men zware stukken steen voor de beide deuren geplaatst had, was vervolgens strandwaarts gevlucht met het voornemen om langs het strand loopende de stad H. R. te bereiken. De geestelijke verzocht den kapitein zeer dringend hem behulpzaam te willen zijn in het bereiken der stad H. R. en beloofde hem in zijne gebeden in de Kathedraal S. M. te zullen gedenken; hij was te arm om den kapitein eene geldelijke belooning te kunnen aanbieden. De kapitein beloofde voor alles te zullen zorgen, huurde een cano met vier Indianen bemand en verschafte, twee dagen na deze ontmoeting, aan den pastoor de gelegenheid naar H. R. te vertrekken, waar Z. W. E. behouden aan wal stapte.

Wordt vervolgd.

St. Martijnsche Ditjes en Datjes.

Heel wat keurige en geacheveerde proeven van stijl hebben nooit 't licht gezien, zijn ten eeuwigen dage in portefeuille gebleven, alleen omdat de auteur geen beginnetje kon vinden.

Aan dit euvel laboreer ik nu heelemaal niet, wel mangelt 't mij vaak aan moed om te gaan zitten voor Amigoe-copie.

Begrijp dit „gaan zitten" goed. Die moed heeft me schandelijk ontbroken tot tweemalen toe, omdat 't zoo warm was.

Nu is 't ook wel warm, misschien nog warmer dan toen, maar nu schrijf ik toch, omdat, enfin...... om dat ik schrijf, ik kan 't waarlijk niet heuscher uiten.

Hier van St. Martin trekken ze ook al weg. Menschen, die 'n zak dollars bij elkaar gescharreld heb ben en gezonde oogen rijk zijn, naar Amerika, de financiëel minder bedeelden met goeie of slechte oogen gaan naar Santo Domingo.

Nu en dan komt hier de „Leontine" binnenvallen, 'n schoener van 45 ton.

Met hier bedoel ik 't Fransch gedeelte van ons eiland, Marigot, 'n vrijhaven waar men zeer slapjes is in contrôle op 't aantal passagiers wat tusschen de scheepsribben gestuwd wordt.

Ongeloofelijk maar toch waar is 't, dat soms meer dan 250 emigranten in en op elkaar geperst worden aan boord van dat scheepje.

Die passagiers schijnen van elastiek of stopverf te zijn, oftewel 'n sponsennatuur te hebben; vrachtbrief van „Leontine" kan zeer gevoeglijk als lading melden: „menschenvleesch."

Heenreis duurt ± 2 etmalen.

'k Zal me liever niet vermeten, zoo'n passage in détails te schilderen.

Ik zou té realistisch worden.

De ietwat onparlementaire uitdrukking, „'t is me 'n zooitje" geeft treffend weer wat ik niet beschrijven kan en wil.

Enfin, eindelijk komt Santo Domingo in zicht.

Mij dunkt, opvarenden zullen dan al even blij zijn als indertijd Columbus, toen hij Amerika in de gaten kreeg.

In de haven San Pedro de Macoris wordt 'n touwtje aan hun schuit vastgeknoopt, en 'n sleepboot puft ze de rivier op naar moderne suikerplantage „El Consuelo."

En nu de zeebeenen uitgerekt en gestrekt en aan den arbeid, want er moet suiker zijn, veel suiker, heel veel suiker, voor den honger, die handel heet in Europa.

Bijzin achter laatste komma, is plagiaat.

Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat wordt er nu danig gesjouwd op rietveld en fabrieksterrein, maar dan ook danig geld verdiend.

Mannetjes een, kinderen 'n hal ven, en vaklui maken soms tot 4 dollar per dag.

Maar 't gekookt eten is duur, en de wasch is zeer duur, alleen de rum is goedkoop.

Andersom zou beter zijn.

Heel begrijpelijk dus, dat zoo nu en dan 'n huilend vrouwtje hier bij je aankomt zetten met 'n beduimel den brief met de jobstijding, dat zoon of man in Santo Domingo 'n doodpor of schot gekregen heeft.

Dat zijn soms van die doordringende liefdesuitingen van met rum opgevulde menschenkinderen.

Ondanks 't in menig opzicht duur leven en de rumgoedkoopheid wordt er door menigeen toch nog geld overgelegd en na 't 10 à 12 maan den komen de meesten weer terug.

Dat vleeschschip zeilt over dien terugreis 5 à 6 dagen.

Weer bespaar ik u de beschrijving van dien overtocht, nu geen zooitje, maar 'n zool.

En ze springen aan land, als ze nog springen kunnen, en na 'n paar dagen zie je die heeren zwaar transpireerend door Philipsburg flaneeren, met 'n fantasie-pak, kanariegele schoenen, 'n raar model hoed, 'n oorlelkietelende boord, 'n kleurige cravat en vooral 'n parapluie.

En als ze geen revolver in hun zak, of 'n harmonica onder hun arm hebben, dan slapen die 2 inséparables van 'n teruggekeerd Santo Domingo-mannetje, rustig thuis in hun splinternieuwen koffer.

Is that so? Yes, that is so.

Dat er zoo nu en dan St. Martijners zijn die naar Santo Domingo en andere wereldstreken trekken, begrijp ik, maar dat ze zoo voortdurend en masse ons eiland verlaten, snap ik heelemaal niet.

We hebben hier 'n niet te onderschatten tekort aan werkkrachten en daarenboven armoede behoeft men niet te lijden, met 'n beetje äusdaüer is uit onzen grond te halen wat men wil.

Zag zoo juist in Curaçaoschen krant officiëele opgave van regenval — of met 'n geleerd woord — neerslag op Curaçao gedurende de maand Mei.

Dat lijstje maakt 'n lugubren indruk.

Doet je denken aan 'n sausijsétalage in 'n Rotterdamschen speksla gerswinkel, of aan 'n loterij-uitslag van 'n fancy-fair, of aan 'n pagina uit 'n creditklapper van 'n zaak die op 't springen staat.

Op Beekenburg sloeg 't meeste neer: 7.4 m. M.

Hier in Philipsburg in Mei 253.1, in Juni 115 2 m. M.

Dat is te zamen in 2 maanden 368 m. M. en nog wat.

Bij zoo'n hemeldouche moet zelfs 'n op 'n pic-nic verloren wandelstok aan 't wortelschieten, aan 't uitbotten gaan.

Als bewijs van enorme vruchtbaarheid van onzen bodem nog dit: Nu 2½ jaar geleden werd 'n citroenaanplant van gouvernementswege begonnen op Pointe Blanche.

Pas ná 5 jaar kunnen die boomp jes vruchten dragen, dat is 'n uitgemaakte zaak bij de plantenmannen.

En nu ná 2½ jaar prijkten reeds aan een dier boompjes 3 prachtstukken van lemoentjes, de wetenschap ten spijt.

Dat noem ik succes, dat wel waard is 'n felicitatie aan gezaghebber Brouwer, die 't initiatief nam tot deez' aanplant.

Dat St. Martin nu pittoresk doet, in haar coquet smaragdgroene samaar, begrijpt zich. Monseigneur Genoud, bisschop van Guadeloupe, die dezer dagen ons bezocht, en 't eiland geheel doorkruiste, beweerde dat onze country — maar Z.D.H. noemde 't la campagne — niet alleen gentieler was, maar dat ook onze wegen beter waren, dan op Guadeloupe.

Dat deed mijn hollandsch hart goed, want aan ongunstige afbrekende critiek op alles wat 't gouvernement hier doet of niet doet, zijn we hier zoo langzamerhand gewoon geraakt.

***

„Estelle" kwam hier dezer dagen in, diepgeladen met open brieven.

Waarom vouwen die openhartige menschen hun geschrijf niet liever in 'n envelopje en adresseeren 't aan den persoon met wien ze dan toch absoluut willen bekvechten.

Dat open-brieven-geschrijf begint vervelend te worden, beter, is al door en door vervelend en geeuwverwekkend.

Allemaal pure, blakende liefde tot 't schoolkind ! ! !

Wat weten ze van onze Bovenwindsche schoolkinderen ?

Niets, heelemaal niets !

En toch geeft men zich bij buitenstaanders de air, of men van alles wat de Kolonie Curaçao betreft, — waartoe onze eilanden ook behooren — uitstekend op de hoogte is.

Dat is niet fair, heelemaal niet.

Spruiten al die kolommen druks nu voort uit pure liefde tot 't Curaçaosche schoolkind ?

Kom nou ! ?

Zoo juist en ter snede sprak 'n lid van den Kolonialen Raad nog onlangs :

„'t Komt mij voor, dat de school„strijd alhier ontaard is in 'n po„litieken strijd."

Dat is spijkers met koppen slaan.

En mag ik dit veelzeggend zinnetje nog 'n beetje aandikken ?

Al dat geaboucheer, al dat geschrijf, al dat ageeren over ons onderwijs, is slechts 'n doorzichtige uiting van een paar lawaaischoppende malcontenten. Ze maken met hun tweeën of drieën veel rumor in casa om 't idee te wekken, dat het heelemaal niet goed gaat op Curaçao, onder den Katholieken Gouverneur. Maar, 't is een storm in een glas water.

Dat denkt iedereen, dat weet iedereen, maar niemand durft 't te zeggen, nog minder te schrijven.

Ik wel.

Jan Paul.

St. Matin 7 Juli 1914

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

Z. D. H. Mgr. M. G. Vuylsteke wordt hier morgen avond, of Maandagmorgen met de *Estelle* terug verwacht van Aruba.

De Vrijmoedige

verneemt uit *goede* bron, dat de Procureur-generaal, Mr. J. B. Gorsira, niet met een regeeringsopdracht naar Caracas is.

Wij hadden ons bericht geput uit de *allerbeste* bron en kunnen moeilijk aannemen, dat men daar niet op de hoogte is.

Het was ons echter niet mogelijk nadere bevestiging te vragen, omdat onze zegsman op het oogenblik buitenslands is.

Onze Betrekkingen met Venezuela.

Dezer dagen kon men in *El Nuevo Diario* van Caracas herhaaldelijk lezen over de legaties en consulaten van Venezuela in den vreemde. Herhaaldelijk hoort men ook van vriendschapsbetuigingen van verschillende landen aan Venezuela. Alleen van Nederland, dat toch om Curaçao zooveel met de Republiek te maken heeft, hoort of leest men niets.

Zou het nu niet in het welbegrepen belang der Kolonie wezen, als er eens wat meer spoed werd betracht met de afwikkeling der nog hangende moeilijkheden ?

Naar St. Eustatius.

De 22 arbeiders zijn behouden en wel op St. Eustatius aangekomen. De Cultuur-Maatschappij der Nederlandsche Antillen heeft er echter nog meer noodig en verlangt het liefst getrouwde mannen, die hun familie naar St. Eustatius meenemen.

Ook de geheele familie maakt de reis heen en terug, maar dit laatste na 2 jaren op St. Eustatius gebleven te zijn, op kosten der Maatschappij.

Daarenboven kunnen de vrouwen met het wieden 50 cts per dag verdienen en met het plukken 2½ cts per pond. Van tijd tot tijd valt er dus ook nog wat bij te verdienen.

Aan de getrouwde lieden, die hunne familie bij zich hebben, zal behalve vrije woning op de plantage, nog een zeer vruchtbaar stukje grond gegeven worden, geheel en al voor eigen gebruik.

De woningen op de plantages moeten echter nog gebouwd worden.

Met de volgende *Estelle* gaat ook een keukenmeid mee om voor de arbeiders volgens Curaçaosch systeem te koken.

Professor Kraus.

De Curaçaosche Handel Maatschappij heeft een nieuw motorbootje in de vaart gebracht voor het vervoer van goederen en passagiers.

Het was een gelukkige gedachte den naam van *Professor Kraus* aan dit bootje te verbinden ter herinnering aan diens hooggewaardeerd bezoek aan ons eiland.

De Fransche Kabel.

Zijn wij wel ingelicht, dan is het contract tusschen 't Gouvernement en den *Cable Français* dit jaar afgeloopen en bestaat het plan het contract niet te hernieuwen, omdat de Kolonie thans voldoende aansluiting heeft door de *Draadlooze*. Het maakt 't Gouvernement en den Handel al heel weinig uit, of de Kabel gestoord is en blijft. De telegrammen komen draadloos toch waar ze wezen moeten.

Hoe zal het echter gaan met onze Nieuwsberichten ?

Het was een niet gering voordeel, dat wij dagelijks op de hoogte werden gehouden van het wereldnieuws door de dagelijks alhier ontvangen telegrammen.

Al weken en maanden is echter de Fransche kabel gestoord en is een we het versche nieuws. We krijgen het nu niet eerder opgedicht dan 'als het reeds een paar dagen oud is.

Onze geachte Collega *Boletin Comercial* neemt onder de Curaçaosche Pers een eereplaats in, juist om zijn telegrammen.

Bestaat er nu geen mogelijkheid om belangrijke nieuwstijdingen per Draadlooze te verkrijgen, als de Kabel gestoord is ? Onze Collega zou het Curaçaosche Publiek daardoor zeer aan zich verplichten. De redacteur-uitgever moest eens gaan probeeren, of daar niet iets op te vinden is. Het hoofddoel van zijn blad is nu eenmaal het publiceeren van de telegrammen. Het Curaçaosche Publiek mist ze thans noode.

No. 9.

Het Duitsche stoomschip „*Franz Horn*," groot netto 2368 M³, gezagvoerder H. Lassen, komende van Maranhamo (Brazilië), is den 7n Juli j.l. te New Port aangekomen, heeft aldaar eene lading phosphorzure kalk van 1.859.280 Kg. ingenomen en is den 11n d. a. v. — na in de Willemstad te hebben gebunkerd — met bestemming naar Gliencken vertrokken.

De nieuwe Kerk.

Voor buitenstaanders is het altijd moeilijk een bouwwerk te beoordeelen volgens plattegrond en teekening. Men vergist zich zoo licht in de afmetingen. Die zich echter thans een begrip wil vormen van de nieuwe kerk, kan het geheele gebouw reeds voor zich uitgezind zien in de muren. Het Priesterkoor is al een paar Meter hoog, terwijl de zijmuren ook een flink stuk boven den bodem uitsteken.

Daar het terrein afloopt, krijgt men aan den voorgevel een heele hoogte, voor dat men aan den vloer van de kerk komt. Een breede trap in het midden en zacht oploopende glooiingen op zij, zullen het breede gebouw nog beter doen uitkomen.

De vier ronde platen cement in het midden van het gebouw wijzen de plaats aan waar later de vier ijzeren pilaren van 20 Meter hoogte te staan komen.

Ook de groote regenbak naast de kerk laat duidelijk zien, hoe solied alles gebouwd wordt.

Nu de bouw eenmaal zóó ver is, zal men spoedig het geheel zienderoog zien rijzen.

De Kustverlichting.

Het is een niet geringe voldoening voor het Koloniaal Bestuur telkens van de kapiteins der booten, ook van de voorbijvarenden, de verzekering te mogen ontvangen, dat de kustverlichting van Curaçao, op Westpunt, Willemstad en Klein Curaçao, uitstekend is. Zelfs in Venezuela wordt dit laatste licht gezien.

Onze kustverlichting blijkt een groote verbetering voor de scheepvaart en maakt het vaarwater om ons eiland volkomen veilig.

Zoutoogst.

Het zout garen is volop aan den gang. Het is een goed zoutjaar, als er nu ook maar een goede verkoop voor is.

Dankbetuiging.

In Dank ontvangen van den Heer Agustin Diaz B een monsterflacon van Dr. Dralle's haarwater.

Als „de Inspecteur" komt.

Het wordt een echte klucht !

Wegens gezondheidsredenen heeft de Onderwijzer G. Troost verlof moeten aanvragen en is bereids naar Nederland vertrokken evenals Mejuffr. A. J. Dussel.

Om dezelfde reden heeft de Onderwijzer H. J. Vooren ook verlof aangevraagd, en zijne echtgenoote, Mevr. E. A. Vooren-van Romondt wegens langdurigen onafgebroken dienst. Mejuffr. W. I. C. van Eps vroeg en verkreeg eervol ontslag.

Wegens gezondheidsredenen zal ook nog verlof aanvragen Mevrouw M. Vermeulen-Vermeer.

Hebben wij nu iets tegen het verlof nemen dezer Dames en Heeren ? Niet het minst ; zij hebben allen goede, dringende redenen.

Maar het kluchtige van het geval schuilt in het toevallig samentreffen van 6 verloven tegelijk bij het Openbaar Onderwijs, als de Inspecteur komt.

Een goed deel van het onderwijzend Personeel, waarover (ten rechte of ten onrechte) zoo geklaagd ! ! werd en welke klacht mede aanleiding was voor de komst van den Inspecteur, valt op deze wijze buiten de inspectie. Het onderwijs zelf zal in verschillende klassen ook moeilijk te beoordeelen vallen, nu er nieuwe, waarnemende krachten voor komen te staan. De op- en aanmerkingen van den Inspecteur zullen tot den verkeerden persoon worden gericht, die dan over een paar maanden de klas weer zal hebben over te dragen aan den eigenlijken onderwijzer.

De Inspecteur zal ten opzichte van het Openbaar Onderwijs weinig pleizier beleven van zijn inspectie.

Zijn volle aandacht blijve dan gereserveerd voor het Bijzonder Onderwijs, dat dank deze alleszins deskundige voorlichting, er al weer beter op zal worden.

Officiëele berichten.

Aan den kommies te water op Bonaire H. B. Vos is om gewichtige redenen veertien dagen verlof verleend.

Aan den onderwijzer 2de klasse aan de Hendrikschool alhier, H. J. Vooren, is tot herstel van gezondheid een jaar verlof naar Nederland verleend.

De heer M. M. Römer is tijdelijk belast met de leiding van den cursus in het boekhouden alhier en de heer L. W. van Eps tijdelijk belast met de werkzaamheden van Conservator van de permanente tentoonstelling, tevens koloniaal- en schoolmuseum alhier.

Aan Mej. W. I. C. van Eps is op haar verzoek eervol ontslag verleend als tijdelijke onderwijzeres 3de klasse aan de Hendrikschool alhier; en de Heer R. Hooier, in het bezit eener akte als onderwijzer 3de klasse, is tijdelijk werkzaam gesteld aan die school.

Aan den geneesheer van Suriname Ch. J. Samson, tijdelijk benoemd tot gouvernementsgeneeskundige in deze kolonie en belast met de functiën van tweeden gouvernementsgeneeskundige op Aruba is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als tijdelijk gouvernementsgeneeskundige in deze kolonie.

Aan Mevr. E. A. Vooren-van Romondt, onderwijzeres 2de klasse aan de Wilhelminaschool alhier is om gewichtige redenen tot den dag vóór haar vertrek van Curaçao verlof verleend.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

Tomasita Betran, Gilermina Caprile, Stephans de Lima, Isabel Esteba, Marcos Ella, Johannes Fraai, Emilia Henrique, Constantino Henriquez, Johana Cael, Martina Janha, Anton Jongoo, Gilbertoe Kleimoedig, Johana Laker, Johana Merkies, Ana B. de Marquez (2), Tomas Massello, Concepcion Nicia, Martin J. Navarrette, Oloisa Piter, Federico H. Palm, Trees Plaar, Lisa de Palm, Ricardo Janhos Risiebel, Lusiana Merkis Risibir, Maria Edilia Ruiz 1 hermanas (2), Antonet Reitoe, Martina Stekman.

Aangeteekende stukken : Carlos M. de la Cabada.

Koloniale Postspaarbank.

Gedurende de maand Juni werd ingebracht:

Willemstad	f 12,935.34
2e district	55
3e „	17.50
4e „	5.
5e „	—
Oranjestad Aruba:	422.46
3e district	—
Kralendijk Bonaire:	1.588.45
Rincon	18.82
Philipsburg, St. Mart.	416.
Oranjestad, St. Eust.	183.25
Bottom, Saba	347.87
Windwardside	—
Samen:	f 15,987.69
Teruggehaald	f 6,302.54

Regenval.

Gedurende de maand Juni.

	m.M.
Fort Amsterdam	21.1
Westpunt	43.4
Plantage Siberië	8.2
Kl. St. Martha	22.2
Hofi Abao	50.9
Cas Chikitoe	12.
Sta. Maria	9.7
Plantage Gr. St. Joris	11.
Wilhelmina-tuin	21.8
Sta. Rosa	12.8
Beekenburg	13.
Noordkant	4.5

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 17 Juli 1914.

AARDNOTEN (Pindas) per KG.	—
ZOUT per vat van 130 K.G.	f 0.80
DIVIDIVI per K.G.	„ 0.06
ORANJESCHILLEN per KG. 1st kw.	„ 0.60
id. per KG. 2e kw.	„ 0.50
HUIDEN per K.G.	„ 0.75
GEITENVELLEN per K.G.	„ 1.20
WOL per K.G.	„ 0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„ 0.55
BEENDEREN per K.G.	„ 0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„ 0.05
STROOHOEDEN (hippijapa).	
Kwaliteit No. 1 per dozijn	„ 3.37½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„ 3.50
„ „ 2 „ „	„ 5.25
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 3 „ „	„ —
„ „ 4 „ „	„ 7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„ —.
„ „ 6 „ „	
„ „ 7 „ „	„ 9
„ „ 8 „ „ OLA	„
„ „ 9 „ „	„ 12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„
„ „ 11 „ „	„
„ „ 12 „ „ OLA	„
„ „ 13 „ „	„
„ „ 14 „ „ OLA	„
„ „ 15 „ „	„
„ „ 1 van 25 c.M. of minder	f

Uit de Naburige Republieken.

Santo Domingo. Nadat eerst het Duitsch oorlogsschip *Dresden* een koopvaardijer begeleid had naar de haven van Puerto Plata en dat schip dekte zoolang het daar laadde en loste, waardoor Duitschland toonde zich niet te storen aan de blokkade, heeft thans de Amerikaansche *Machias* het bombardement doen ophouden. President BORDAS werd gedwongen het schieten te staken, omdat de vreemdelingen binnen de stad gevaar liepen.

Dit optreden van Duitschland en Amerika, is niet zonder beteekenis, omdat President BORDAS tot dusverre zoo sterk gesteund werd door Amerika.

Haiti. 28 en 29 Juni vertrokken er van Port-au-Prince treinen vol troepen naar San Marcos om Senator THEODOR te bevechten. Deze was weer een nieuwe revolutie begonnen en bedreigde Câpe Haitiën. President ZAMOR stelde zich persoonlijk aan het hoofd der troepen.

Een paar dagen later is Senator THEODOR gesneuveld en werd zijn partij door President ZAMOR geslagen.

Buitenland.

De Oorlog in Mexico.

Een bloedig gevecht is aanstaande. De groote slag moet geslagen worden.

De rebellen zijn van plan op te rukken naar Mexico City. PANCHO VILLA, OBREGÓN en PABLO GONZALEZ staan met het hoofd van 45.000 man.

Aan artillerie, cavallerie en infanterie geen gebrek. Ze ontwikkelen een geduchte strijdmacht.

CARRANZA schijnt in het geheel niet meer mee te tellen en dat geschiedt, omdat hij te zacht van inborst is. VILLA heeft verklaard, alles wat hem op zijn tocht in den weg komt onverbiddelijk neer te zullen slaan. Alle vreemdelingen, die HUERTA steunen, zullen onthalsd worden, van gratie geven zal geen sprake meer zijn.

Dat alles klinkt wel heel erg dreigend, maar, of het zoo'n vaart zal loopen, betwijfelen wij. De Engelschen in Mexico City woonachtig zijn ten minste niet erg bang geworden. Op herhaalde waarschuwing van den Engelschen Consul om de stad toch te verlaten, zijn er slechts 42 gegaan, meerendeels vrouwen en kinderen. Alle overigen blijven, evenals de Franschen, Duitschers en Italianen. En deze lieden weten toch, wat hun te wachten staat.

Ze schijnen derhalve niet overtuigd te zijn, dat VILLA het tot Mexico City zal brengen; en op een afstand hebben ze niets van hem te vreezen.

Of misschien, dat de inwoners van Mexico City al voldoende teekenen zien, dat HUERTA op een andere manier een einde aan den strijd zal maken.

De geruchten over zijn aanstaande vlucht, houden maar steeds aan.

Rondom Albanie.

De Albaneesche quaestie houdt in deze dagen menigen diplomaat 's nachts de oogen open. Het tooneelspel, dat te Durazzo wordt afgespeeld, telt onnoemelijk veel belangstellende toeschouwers, want op den achtergrond staan de belangen der Balkanstaten, en dáárachter weer de tegenstrijdige belangen der Europeesche groote mogendheden. Wat het einde ervan zal zijn, weet niemand. De Balkan heeft zooveel verrassingen gebracht in de laatste jaren, zelfs aan de best ingelichte diplomaten, dat wel niemand met zekerheid zal durven voorspellen, hoe dat alles eenmaal eindigen zal. Elk der mogendheden hoopt ernstig, dat de vrede in Europa bewaard blijve, en wil daarvoor ook wel eenige offers brengen; maar de belangen en vooruitzichten zijn zóó uiteenloopend, dat niemand kan zeggen of de Europeesche vrede wel bewaard zal blijven in een toekomst, die niet eens ver verwijderd behoeft te zijn.

De eerste vraag is, of de Mbret Wilhelm von Wied op den duur te Durazzo zal kunnen blijven. Ook in de meest vreedzame tijden is Durazzo in den zomer een onmogelijke residentie; het is een der ongezondste havenplaatsen van den Balkan. Een goed gevestigd vorst zou dan ook ongetwijfeld zijne zomerresidentie kiezen te Tirana, dat heerlijk en gezond gelegen is in het binnenland en dat door een vrij goeden weg (een groote zeldzaamheid in Albanië) met Durazzo verbonden is. Doch dat heerlijke Tirana is de stamplaats van Essadpasja, den verbannen minister, het erkende hoofd der machtige Toptan-familie, een der oudste geslachten van Albanië! En Essad is een afstammeling van een zuster van Skanderbeg, — dit weet heel Albanië! Nimmer zullen de Albaneezen van het Zuiden den vorst vergeven, dat hij Essad verbande.

Doch bij de Albaneezen van het Noorden heeft de sluwe Essad weinig of geen invloed (de verschillende clans of familiën der Albaneezen zijn trouwens nooit eensgezind geweest). Men heeft daarom dan ook reeds gemeld, dat de nieuwe vorst zijne residentie verleggen zou naar Skoetari, de sterke vesting, de grootste stad des lands.

Ook dáár evenwel zou het den vorst niet aan moeilijkheden ontbreken. De mohammedaansche bevolking van Skoetari behoort immers tot de meest fanatieke van het Oosten. De vorst zou voornamelijk moeten steunen op de katholieke Mrdieten, onder wie Prenk Bibdoda een man van zeer grooten invloed is. Doch tusschen de fanatieke inwoners van Skoetari en de omwonende Mrdieten heerscht een diepe haat, zoodat ook dáár de positie van den vorst zeer moeilijk zou zijn. Hier komt nog bij, dat de katholieke Mrdieten-stammen sterk op de hand van Oostenrijk zijn, hetwelk sinds jaren reeds den katholieken eeredienst rijkelijk ondersteunt (of dit uit zuiver religieuze motieven geschiedt, ofwel uit politieke berekeningen, blijve daargelaten). Italië zou dus zeker eene verplaatsing der macht naar Skoetari met leede oogen aanzien en dan mogelijk in de toekomst een scheiding bewerken tusschen Noord-Albanië met Skoetari onder Oostenrijkschen invloed en Zuid-Albanië met Vollona als hoofdstad onder invloed van Italië.

Doch dit alles is niet meer dan gissen, dat missen kan. Als zeker mag evenwel worden aangenomen, dat de mogendheden door de schepping van Albanië zich een immer wellende bron van de grootste moeilijkheden gegraven hebben. Het vorstendom was voorheen eene provincie van het Turksche rijk, wel niet zonder politieke onafhankelijkheidsaspiraties, en ook tot zekere hoogte feitelijk autonoom in zijn clans, maar toch zonder zelfstandig bestaan. Ook vormt het Albaneesche ras geen volkomen eenheid: Moslims, Orthodoxen en Katholieken staan scherp tegenover elkander; de inlandsche hoofdstammen zijn elkander vijandig gezind, gezwegen nog van de voortdurende vijandelijkheden der kleinere clans of familiën. Tusschen Noord- en Zuid-Albanië bestaat geen enkele te beRijden weg, zoodat de bewoners dier beide deelen elkander nauwelijks kennen. En zulk een land, zonder politieke traditie, zonder financieele hulpbronnen, zonder noemenswaardige ontwikkeling, wordt tot vorstendom gecreëerd door den onderlingen naijver der mogendheden! Is het wonder, dat alles verkeert loopt, niettegenstaande de energie en den ijver onzer Hollandsche officieren?

Om de Albaneesche quaestie in haar geheel te kunnen overzien, moeten wij eenige jaren terug in de geschiedenis, die in het langzame Oosten, ditmaal een ongewoon snel verloop heeft gehad.

Het tractaat van Berlijn (in 1878) had aan den Balkan zekere stabiliteit geschonken; de befaamde „status quo" schiep wel geen idealen toestand voor de Christen-rassen op den Balkan, doch waarborgde althans, dat de Oostersche quaestie geen „casus belli" zou worden tusschen de groote mogendheden. Het was dus werkelijk van het grootste belang, dat de „status quo" behouden bleef. Oostenrijk bracht door de onverwachte annexatie van Bosnië en Herzegowina dien „status quo", en daarmede ook den Europeeschen vrede, in ernstig gevaar. Van dien tijd af dateert dan ook de verhoogde onrust onder de Balkan-staten, voor wie het nu zeker geen geheim meer was, dat Oostenrijk een weg zocht naar het begeerlijke Saloniki. Toen daarop Italië aan Turkije een ongemotiveerden oorlog aandeed, lag het voor de hand, dat de kleinere Balkanstaten de hand en in elkander sloegen, alle veeten bijlegden en een gezamenlijken oorlog begonnen tegen het Turksche rijk, dat niet voldoende gemobiliseerd had. Volgens ervaren diplomaten is het een grove fout geweest der mogendheden, die van alle plannen door hun agenten op de hoogte waren gehouden, dat zij dien Balkan-oorlog hebben laten ontbranden, terwijl zij dien hadden kunnen voorkomen. Naar alle waarschijnlijkheid hebben de Europeesche regeeringskanselarijen zich misrekend omtrent den afloop van den oorlog, daar zij geloofden aan eene overwinning der Turksche legers of hoogstens aan een afmattenden oorlog, waarbij èn overwinning èn nederlaag twijfelachtig bleven, en waarbij dan de mogendheden bij de vredesonderhandelingen aan de moe-gestreden partijen den ouden „status quo" hadden kunnen opleggen.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 11 JULI — 25 JULI

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Pr Willem V	P C de Graaff	10 Juli	New-York	12 Juli	Amsterdam
Philadelphia	H Hichborn	15 „	La Guayra	15 „	New-York
Merida	A Johanson	15 „	Maracaibo	15 „	Maracaibo
Fauna	D Kuyper	17 „	Colón	18 „	Amsterdam
Maracaibo	G W Goodman	18 „	New-York	18 „	Maracaibo
Prins Maurits	P Koningstein	18 „	Amsterdam	19 „	New-York
Merida	A Johanson	20 „	Maracaibo	20 „	La Guayra
Merida	A Johanson	22 „	La Guayra	23 „	Maracaibo
Maracaibo	G W Goodman	23 „	Maracaibo	23 „	New-York
Caracas	Furst	23 „	New-York	23 „	La Guayra
Fortuna	A A Fokker	23 „	Amsterdam	23 „	Colón
Oranje Nassau	G D Nieman	25 „	New-York	26 „	Amsterdam
Sachsenwald	Th Kirchhof	10 Juli	Hamburg	11 Juli	Colón
Franz Horn	H Lassen	11 „	Maranhando	11 „	Lubeck
Schwarzwald	R Rauschenplat	15 „	Colombia	16 „	Hamburg
Montevideo	C Morales	16 „	Colón	16 „	Barcelona
Siena	P Ferraro	17 „	Colón	17 „	Genova
Albanian	v Popham	18 „	Liverpool	18 „	Sta Marta
Athos	Nilsen	14 „	Santiago Cuba	17 „	Aruba
Rio Pallaresa	A A Mankin	14 „	Santos	14 „	Galveston

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Virginia H	11 Juli	Vela de Coro	*Maria Consuelo*	12 Juli	Sto. Domingo
Olga Lucila C	11 „	Rio Hacha	*Carlota H*	14 „	Maracaibo
Margarita Sofia	12 „	Aruba	*Estelle H*	17 „	Aruba
Themis H	14 „	Maracaibo			
Estelle H	14 „	Isl Barlov			
Hilda C.	15 „	Maracaibo			
Electra H	16 „	Maracaibo			
Julia Estrella	17 „	Pto Rico			
Clara C	18 „	Rio Hacha			